

TEXTE ADOPTATE

P8_TA(2016)0220

Djibouti

Rezoluția Parlamentului European din 12 mai 2016 referitoare la Djibouti (2016/2694(RSP))

Parlamentul European,

- având în vedere rezoluțiile sale anterioare referitoare la Djibouti, printre care cea din 4 iulie 2013 situația din Djibouti¹ și cea din 15 ianuarie 2009 referitoare la situația din Cornul Africii²,
- având în vedere programul indicativ național pentru Djibouti în cadrul celui de-al 11-lea Fond european de dezvoltare din 19 iunie 2014,
- având în vedere declarațiile purtătorului de cuvânt al Serviciului European de Acțiune Externă din 12 aprilie 2016 și 23 decembrie 2015,
- având în vedere declarația Înaltului Reprezentant, Federica Mogherini, în numele Uniunii Europene, cu ocazia Zilei Internaționale a Libertății Presei, 3 mai 2016,
- având în vedere parteneriatul politic regional al UE pentru pace, securitate și dezvoltare în Cornul Africii,
- având în vedere Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice,
- având în vedere Convenția împotriva torturii și altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante,
- având în vedere Convenția privind eliminarea tuturor formelor de discriminare față de femei,
- având în vedere Carta africană a drepturilor omului și popoarelor, pe care Djibouti a ratificat-o,

¹ JO C 75, 26.2.2016, p. 160.

² JO C 46 E, 24.2.2010, p. 102.

- având în vedere acțiunile și comunicările Organizației Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură (FAO) privitoare la Djibouti,
 - având în vedere concluziile preliminare din 10 aprilie 2016 ale misiunii Uniunii Africane de observare a alegerilor care a monitorizat alegerile prezidențiale,
 - având în vedere Statutul de la Roma al Curții Penale Internaționale la care Djibouti este stat parte din 2003,
 - având în vedere Acordul-cadru semnat la 30 decembrie 2014 între coaliția aflată la putere, UMP (Uniunea pentru Majoritatea Prezidențială), și coaliția partidelor de opoziție, USN (Uniunea pentru Salvarea Națională), menit să promoveze „politicile naționale pașnice și democratice”,
 - având în vedere Decretul nr. 2015-3016 PR/PM din 24 noiembrie 2015, adoptat de Consiliul de Miniștri al Republicii Djibouti, care instituie măsuri de securitate speciale în urma atentatelor de la Paris din 13 noiembrie 2015,
 - având în vedere Declarația universală a drepturilor omului din 1948,
 - având în vedere Protocolul la Carta africană a drepturilor omului și popoarelor referitor la drepturile femeilor în Africa,
 - având în vedere Acordul de la Cotonou semnat la 23 iunie 2000 și revizuit la 22 iunie 2010,
 - având în vedere Constituția Republicii Djibouti din 1992, care recunoaște libertăți fundamentale și principii de bază ale bunei guvernări,
 - având în vedere orientările privind misiunile Uniunii Africane de observare și monitorizare a alegerilor,
 - având în vedere articolul 135 alineatul (5) și articolul 123 alineatul (4) din Regulamentul său de procedură,
- A. întrucât Ismail Omar Guelleh este președintele Republicii Djibouti din 1999, câștigând alegerile din aprilie 2016 cu o majoritate zdrobitoare de 87,1 % din voturi care a fost criticată de partidele din opoziție și de grupurile pentru drepturile omului ca fiind rezultatul represiunii politice; întrucât unii dintre candidații opoziției au boicotat alegerile din 2005, 2011 și 2016; întrucât președintele Guelleh a convins Adunarea Națională să modifice Constituția în 2010, după ce a anunțat că nu va candida din nou la alegerile din 2016, ceea ce i-a permis să candideze pentru un al treilea mandat în 2011; întrucât protestele ulterioare ale societății civile au fost înăbușite;
- B. întrucât ca urmare a situației sale geografice excelente în Golful Aden, Djibouti are o importanță strategică pentru bazele militare străine și este considerat a fi un centru de combatere a pirateriei și a terorismului;
- C. întrucât zece femei din Djibouti au intrat în greva foamei la Paris pentru a solicita o anchetă internațională privind violarea femeilor în Djibouti, patru dintre femeile care făceau greva foamei susținând că au fost chiar ele victime ale unui viol, iar o alta, Fatou Ambassa, 30 de ani, postea în memoria verei sale, Halima, care ar fi fost victima unui

viol în grup în 2003, la vârsta de 16 ani; întrucât opt dintre aceste femei și-au continuat protestele timp de nouăsprezece zile, de la 25 martie la 12 aprilie 2016, iar alte zece femei le-au urmat exemplul la Bruxelles; întrucât autoritățile din Djibouti contestă afirmațiile lor; întrucât au existat femei care au fost luate ostatece în timpul conflictului dintre armata statului Djibouti și FRUD-armé (Frontul pentru Reinstituirea Unității și Democrației); întrucât Comitetul femeilor din Djibouti (*Comité des Femmes Djiboutiennes Contre le Viol et l'Impunité* (COFEDVI)), care a fost înființat în 1993, a înregistrat, în urma a aproximativ 20 de plângeri depuse, 246 de cazuri de violuri comise de soldați;

- D. întrucât nicio misiune a UE de observare a alegerilor nu a fost invitată să monitorizeze alegerile și întrucât misiunea de experți electorali pusă la dispoziție de UE a fost refuzată de autoritățile din Djibouti; întrucât misiunea Uniunii Africane de observare a alegerilor recomandă instituirea unei comisii electorale independente, care să fie responsabilă de procesul electoral, inclusiv în ceea ce privește anunțarea rezultatelor provizorii;
- E. întrucât trei candidați ai opoziției, Omar Elmi Khaireh, Mohamed Moussa Ali și Djama Abdourahman Djama, au contestat rezultatele alegerilor din aprilie 2016, spunând că au fost lipsite de transparență și că nu reflectă voința poporului djiboutian; întrucât organizațiile locale pentru drepturile omului nu au recunoscut rezultatele; întrucât spațiul politic alocat opoziției rămâne foarte restrâns iar libertatea de expresie este limitată; întrucât forțele de poliție și serviciile de securitate țin țara într-o mână de fier, iar sectorul judiciar este slab și aservit guvernului; întrucât liderii opoziției au fost în permanență întemnițați și hărțuiți, existând mărturii că s-ar fi recurs la tortură; întrucât se afirmă că armata a primit ordin să îi evacueze pe reprezentanții opoziției din unele secții de votare, astfel încât urnele de vot să fie înlocuite, în timp ce alte districte, precum Ali-Sabieh au fost puse sub control militar; întrucât Președintele Guelleh a dat o petrecere cu scopul, se pare, de a răsplăti armata pentru contribuția sa la alegeri înainte chiar de publicarea rezultatelor oficiale; întrucât Uniunea Africană s-a plâns de o serie de nereguli (lipsa evidențelor, neafișarea rezultatelor și faptul că voturile nu s-au numărat în public);
- F. întrucât la 31 decembrie 2015, în urma excluderii membrilor opoziției din parlament, s-a recurs la o lege de impunere a stării de urgență introdusă în noiembrie 2015 pentru a restricționa libertățile individuale și a-i reprima pe reprezentanții opoziției, apărătorii drepturilor omului, sindicaliști și jurnaliști;
- G. întrucât la 30 decembrie 2014 coaliția de guvernământ, UMP, a semnat un acord-cadru cu coaliția opoziției, USN, care prevedea reformarea Comisiei Electorale Naționale Independente (*Commission Électorale Nationale Indépendante*), crearea unei comisii parlamentare mixte și reforme pe termen scurt și mediu; întrucât comisia parlamentară mixtă a fost constituită în februarie 2015 dar niciunul dintre cele mai importante proiecte de lege (precum legea privind crearea unei comisii electorale independente mixte și legea privind drepturile și obligațiile partidelor politice) nu a fost depus; întrucât la 26 august 2015 autoritățile djiboutiene au anunțat că comisia electorală nu va fi reformată;
- H. întrucât în Djibouti nu există posturi de televiziune sau de radio private, autoritățile monitorizează strict site-urile web ale opoziției și blochează cu regularitate site-urile internet ale organizațiilor drepturilor omului și rețele de socializare; întrucât guvernul

este proprietarul principalului ziar, *La Nation*, și al postului național, *Radiodiffusion-Télévision de Djibouti*, care practică autocenzura; întrucât în 2015 Freedom House a declarat că presa din Djibouti nu e liberă; întrucât Djibouti se situează pe locul 170 (din 180 de țări) în clasamentul mondial pe 2015 privind libertatea presei realizat de Reporterii fără frontiere; întrucât, în întreaga perioadă când la conducere s-a aflat coaliția UMP, partidele și activiștii de opoziție au fost permanent reprimăți și mulți reprezentanți ai partidelor și jurnaliști, inclusiv un reporter de la BBC în timpul campaniei electorale prezidențiale din 2016, au fost târâți în fața instanței; întrucât la 19 ianuarie 2016 principalul ziar al opoziției, *l'Aurore*, a fost închis prin hotărâre judecătorească; întrucât Comisia Națională a Telecomunicațiilor, care trebuia să fie înființată în 1993, nu a fost încă creată;

- I. întrucât, în 2012 mai ales, regiunea Mablax a fost victima unui val de arestări arbitrare ale unor persoane suspectate că ar fi membri ai FRUD-armé;
- J. întrucât s-a relatat că cel puțin 27 de persoane au fost ucise și peste 150 rănite de autorități cu ocazia unei festivități culturale din Buldugo la 21 decembrie 2015, cu toate că guvernul djiboutian susține insistent că numărul morților n-a fost mai mare de șapte; întrucât ulterior poliția a invadat, de asemenea, sediile unde se întâlneau liderii opoziției, rănind un număr de lideri ai opoziției și băgând după gratii doi lideri de seamă ai opoziției (Abdourahman Mohammed Guelleh, Secretar-General al USN, și Hamoud Abdi Souldan) fără nicio învinuire oficială împotriva lor; întrucât ambii au fost eliberați cu doar câteva zile înainte de alegerile prezidențiale, împotriva celui din urmă aducându-se acuzații de natură penală; întrucât un lider sindical și apărător al drepturilor omului, Omar Ali Ewado, a fost deținut în izolare (incommunicado) în perioada 29 decembrie 2015 - 14 februarie 2016 pentru publicarea unei liste cu victimele masacrului și persoanele încă date dispărute; întrucât avocatul său a fost și el deținut la aeroport; întrucât Said Houssein Robleh, membru al opoziției și Secretar general al LDDH, a fost rănit de gloanțele poliției djiboutiene și se află în prezent în exil în Europa;
- K. întrucât condițiile de detenție din închisorile din Djibouti sunt extrem de îngrijorătoare;
- L. întrucât, în urma atacurilor teroriste din Paris din 13 noiembrie 2015, Consiliul de miniștri din Djibouti a adoptat Decretul nr. 2015-3016 PR/PM din 24 noiembrie 2015, interzicând întrunirea și manifestațiile în zone publice ca o măsură antiteroristă;
- M. întrucât nu există nicio lege împotriva violenței domestice și a violului conjugal în Djibouti; întrucât autoritățile au informat Comitetul ONU privind eliminarea discriminării împotriva femeilor (CEDAW) că sunt conștienți de neajunsurile existente în încercarea lor de a stăvili violența de gen; întrucât, deși ilegale din 2005, au fost săvârșite diferite forme de mutilare genitală asupra a 98% din femeile din Djibouti;
- N. întrucât, potrivit Băncii Mondiale, peste 23% dintre djiboutieni trăiesc în sărăcie extremă, 74% trăind cu mai puțin de 3 USD pe zi; întrucât în Djibouti insecuritatea alimentară a fost exacerbată de prețurile ridicate la alimente, lipsa apei, schimbările climatice și reducerea zonelor de pășunat; întrucât Djibouti beneficiază de pachetul de ajutoare de 79 milioane EUR din partea UE destinat națiunilor din Cornul Africii afectate de El Niño;
- O. întrucât respectarea drepturilor omului, a principiilor democratice și a statului de drept constituie temelia parteneriatului ACP-UE și elemente esențiale ale Acordului de la

Cotonou, întrucât UE ar trebui să intensifice fără preget dialogul politic regulat cu Djibouti în temeiul articolului 8 din Acordul de la Cotonou;

- P. întrucât Djibouti primește în prezent 105 milioane EUR sub formă de fonduri bilaterale europene, în primul rând pentru apă și canalizare și securitate alimentară și nutrițională, ca parte a programului indicativ național pentru Djibouti în cadrul celui de-al 11-lea Fond european de dezvoltare; întrucât între 2013 și 2017, Djibouti a primit 14 milioane EUR în cadrul inițiativei UE Sprijinirea rezilienței în Cornul Africii, care își propune să înzestreze comunitățile cu mijloacele necesare pentru a face față secetelor recurente;
- Q. întrucât Djibouti adăpostește în prezent peste 15 000 de refugiați din Somalia și Eritreea și încă 8 000 din Yemen; întrucât femeile și fetele sunt expuse riscului de violențe de gen; întrucât Comisia oferă asistență, cum ar fi servicii de salvare a vieții și ajutor financiar comunităților care adăpostesc tabere de refugiați;
1. își exprimă preocuparea în legătură cu stagnarea procesului de democratizare din Djibouti, care s-a agravat din cauza amendamentelor aduse de parlament constituției djiboutiene cu privire la limitarea mandatelor prezidențiale și a alegerilor conform cărora membri ai opoziției au fost hărțuiți și îndepărtați din numeroase secții de vot; subliniază importanța unor alegeri echitabile, fără intimidări;
 2. solicită o investigație exhaustivă cu privire la transparența procesului electoral și a alegerilor care au avut loc în Djibouti în 2016 ; reiterează solicitarea UE ca rezultatele înregistrate în fiecare secție de vot, atât în cadrul alegerilor din 2013, cât și din cadrul alegerilor din 2016, să fie date publicității;
 3. denunță ferm violurile presupuse a fi fost comise de soldații djiboutieni împotriva civililor raportate de diverse ONG-uri și scoase în evidență de cazurile de grevă a foamei și le cere autorităților djiboutiene să desfășoare o investigație exhaustivă a acțiunilor armatei, în special, și să pună capăt impunității; îi solicită ONU să cerceteze situația drepturilor omului din Djibouti, îndeosebi situația femeilor din această țară; își exprimă cu fermitate solidaritatea cu femeile djiboutiene aflate în prezent în grava foamei în Franța și Belgia;
 4. denunță interferențele armatei și poliției în procesele democratice și repetă că este esențial să se efectueze o investigație exhaustivă și transparentă cu privire la procesul electoral; își exprimă îngrijorarea cu privire la dorința parentă a Președintelui de a-și sărbători prematur victoria în alegerile din 2016; îi reamintește Djibouti că este parte la Convenția împotriva torturii și altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante și că articolul 16 din constituție djiboutiană stipulează că "nimeni nu trebuie să fie supus torturii și altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante"; îi solicită Djibouti să investigheze integral alegerile referitoare la tortură și la rele tratamente și să asigure traducerea în justiție a făptuitorilor cărora, odată condamnați, trebuie să le fie aplicate pedepse adecvate, precum și compensarea corespunzătoare a victimelor, instituind un mecanism independent pentru cercetarea cazurilor de abuz în serviciu;
 5. regretă decizia autorităților djiboutiene de a nu reforma comisia electorală națională, astfel cum se prevede în acordul cadru semnat la 30 decembrie 2014, și le îndeamnă să conlucreze îndeaproape cu opoziția, pentru realizarea unui proces electoral mai echitabil și mai transparent;

6. le reamintește autorităților djiboutiene angajamentul pe care și l-au asumat în conformitate cu Orientările generale UA pentru misiunile de observare electorală și monitorizare din Uniunea Africană de a proteja jurnaliștii, condamnă modul în care au fost tratați aceștia și atrage din nou atenția autorităților djiboutiene asupra importanței libertății presei și a dreptului la un proces echitabil; solicită o explicație motivată din partea autorităților djiboutiene cu privire la tratamentul aplicat jurnaliștilor; condamnă ferm hărțuirea și privarea de libertate a liderilor opoziției, jurnaliștilor și activiștilor independenți din domeniul drepturilor omului în perioada premergătoare alegerilor prezidențiale, fără a li se aduce vreo acuzație; le solicită autorităților djiboutiene să pună capăt reprimării opozițiilor politici și jurnaliștilor și să-i elibereze pe toți cei care sunt deținuți din motive politice sau pentru exercitarea libertății media; le solicită autorităților djiboutiene să revizuiască legislația în materie stării de urgență a țării, pentru a o alinia integral la dreptul internațional;
7. condamnă lipsa unei presei independente în Djibouti și monitorizarea și cenzurarea site-urilor web care critică guvernul; deplânge auto-cenzura practică de media de stat; îi solicită guvernului djiboutian să le acorde licențe de difuzare organelor media independente care le solicită; îi solicită guvernului să le acorde jurnaliștilor străini acces liber în țară, pentru a le permite să-și desfășoare activitatea în siguranță și cu obiectivitate; îi solicită guvernului djiboutian să instituie comisia națională pentru comunicații și să autorizeze stațiile de emisie independente și private;
8. deplânge omorurile săvârșite la ceremonia culturală din 21 decembrie 2015 și reținerile și hărțuirile care le-au urmat și la care au fost supuși apărătorii drepturilor omului și membrii opoziției; exprimă condoleanțe familiilor victimelor și cere o anchetă exhaustivă și independentă în vederea identificării și aducerii în fața justiției a celor răspunzători; condamnă încă o dată reținerile arbitrare și cere respectarea dreptului la apărare;
9. invită autoritățile din Djibouti să garanteze respectarea drepturilor omului recunoscute în acordurile naționale și internaționale semnate de Djibouti și să protejeze drepturile și libertățile civile și politice, inclusiv dreptul de a demonstra pașnic și libertatea media;
10. îndeamnă guvernul să continue formarea polițiștilor și a altor funcționari în scopul aplicării legii privind traficul cu ființe umane, să-și intensifice eforturile de aducere a traficantilor de ființe umane în fața justiției și să determine autoritățile judiciare, legislative și administrative, societatea civilă și organizațiile neguvernamentale care își desfășoară activitatea în țară, precum și publicul în general, să conștientizeze în mai mare măsură problema traficării;
11. solicită ca femeile și bărbații să beneficieze de un tratament egal în justiția din Djibouti și le reamintește autorităților că sunt parte la Convenția privind eliminarea tuturor formelor de discriminare față de femei;
12. salută intervențiile guvernului djiboutian în privința practicii răspândite de mutilare genitală a femeilor, însă ar dori să vadă mai multe îmbunătățiri;
13. le solicită autorităților să acorde acces ONG-urilor în districtele Obock, Tadjoural și Dikhil;

14. le solicită autorităților civile și ale armatei să dea dovadă de reținere în cea mai mare măsură posibil în timpul operațiunilor militare și polițienești desfășurate în partea de nord a țării, și, în special, să nu utilizeze niciun fel de violență împotriva populației civile și nici să nu utilizeze aceste populații ca un scut în taberele militare;
15. se declară dispus să monitorizeze îndeaproape situația din Djibouti și să propună măsuri restrictive în cazul încălcării Acordului de la Cotonou (2000), în special a articolelor 8 și 9; invită, de asemenea, Comisia să monitorizeze îndeaproape situația;
16. îndeamnă Serviciul European de Acțiune Externă, Comisia și pe partenerii acestora să conlucreze cu djiboutienii în legătură cu reforma politică pe termen lung, care ar trebui să fie facilitată îndeosebi de relația puternică care există deja, dat fiind că Djibouti a fost un element esențial în lupta împotriva terorismului și a pirateriei din regiune și a găzduit o bază militară, contribuind la stabilitatea regiunii;
17. îi solicită Comisiei să sprijine în continuare organizațiile independente și societatea civilă, în special prin inițierea, cât mai curând cu putință, a unei proceduri de ofertare în cadrul Instrumentului european pentru democrație și drepturile omului;
18. îi încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție guvernului din Djibouti, instituțiilor Uniunii Africane, Agenției Interguvernamentale pentru Dezvoltare, Ligii Arabe, Organizației de Cooperare Islamică, Vicepreședintelui Comisiei/Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate și co-președinților Adunării Parlamentare Paritare ACP-UE.